

Nro. 18.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Közt Bétsben Kedden Mártziusnak 4-ik napján,
1800-ik esztendőben.

Béts.

Felséges Urunk, T. Radvanizki *Radvanszky*
Frantz Urat, a Felségéhez és a Hazához sokszor,
nevezetesen pedig ezen Frantzia háboru' folyta
alatt, mutatott érdemeiért, a' Sz. *Isván* Rendjének
kicsiny keresztjével meg-tisztelni, méltóztatott.

Kraukauból, Febr. 13-dikán: —

„H. Suwarow tegnap éjjel ide érkezett, és egy
barátjához szállott bé. Estve bál, volt Udvari
Commisarius Gróf Trautmansdorfnál, melyben
H. Suwarow is meg-jelenvén, egy lengyel-táncz ál-
tal kezdette-el maga, az Udv. Commisariusnéval

együtt a mulasságot. *Massur* tántzot is jártak, és a' Hertzeg még meg-lehetősen öfzfé verte a' lábait a' levegőben. Ma reggel a' Piaristáknál volt az egész Generalitással együtt misénn; dél előtti 10-zed-fél orakor a' Cs. K. Komenderozónál Gr. Kaunitznál ebédelt. A' mejjét 12 — 14 vitézi Rendek' ezimerei ékesítették.

Német Ország.

A' Német Birodalom béli előre való vigyazásból tetető nagy készülétek, nagyok. A' *Würtzburgi* Papi Fejedelemségben közönséges fel-fegyverkezés vagyon, és a' lehetőségig való szorgalmatossággal dolgoznak ennek mennél jobb lábra leendő állittásann: olyan meg-határozással mindazonáltal, hogy ezen földnépnek *insurgensei*, tsak akkor fognak igazi hadi Izolgalatra fordittatni, mikor valósággal bé üt az ellenség. Ha a' *Speshard* nevű (*Frankfurt* és a' *Fuldai* Apaturság között *Afchaffenburg* mellett lévő) nagy erdőhöz közelit az ellenség, ekkor minden feleségtelen fegyverfoghatók fel-kelnek és ki-rukkólnak: hanem, egyéb aránt kzzönségesen véve a' dolgot, az egész *Insurgens-massa*, tsak mint egy *reserva* sereg ugy tartatik, és tsak utolsó szükségben fog hafználtatni. Az erőffége *Würtzburg*nak oly módon el-készítettett, hogy, mind egy mellette fekvő tábornak bátorságul szolgálhat, mind pedig magamagát is védelmezheti az ellenség ellen.

A' *Württembergi* Hertzegségben, árulás, nyilatkozott-ki, a' melynek öfzfze-esküdütt részellei a' Frantziákkal szövetkeztek volt öfzfze a' haza ellen. Egy olyan Izemély is találtatik az árulók között; a' ki a' haza' dolgaiban a' Swéviai Rendeknek és Karoknak utóbbi Diétájokonn *Deputatus* volt. Az el-fogattatott öfzfze-esküdtek, a' *Hohen-Asperg* nevű várba vitettek fogságra. Az árulásnak egész miben-léte, majd az *inquisitzió*

ban fog ki-jonni, hogy mi lett légyen, — Azonban látszik ebből is (így irnak), hogy a' Frantziák, az idegen ország béli jobbágyoknak el-tsá-bittásokban, molt is azokkal az undok eszközökkel élnek, mint a' revoluziónak kezdetében.

Olosz Ország.

Génuában olyan nagy az éhség, hogy tsak a' leg gazdagabbak ehetnek lépént: azonban az Anglus hajók is éppen ezen leg lanyarubb környül-állások között szállották meg, és zárták-bé a' kikötőhelyet, hogy semmit bé ne lebessen vinni Génuába. — A' minap a' *Génua* várossában lévő Frantzia örző sereg támadált tsinálván; le nem tsendesithették azt addig, míg minden katonának két-két Frantzia Tallért nem adtak, melyeknek kézhez kapása után ok, ezereként útat velztettek Frantzia ország felé.

Romában a' mult Jan. 29-dikénn egy *Sienai* születésü *Octavio Kapelli* nevü, Status'-bunöfét, nagy gaz embert, akasztottak-fel, a' ki a' következő tettjei által nevezetefitette-meg a' maga élete béli pályafutását: — A' hires *Cagliostrónak* barátja volt — már még az előbbeni Pápa' országló-lzéke által holtig való fogságra sententziáztatott és küldetett volt *Civita-vechiába*. A' fogságból ki-fzabadittatott volt ugyan a' Frantziák által; hanem hozzájok is ugy viselte magát, hogy töl-lök is főbe való lövettetésre sententziáztatott. — Ekkör szökés által tartotta meg életet: de az után is tsak ugyan előbbeni életét folytatta, mind addig, míg utóljára meg-találta, a' mit érdemelt.

A' *Rágusai* vidékekenn némely nyughatatlan fejú és a' Jákobinusokkal egy kényerenn lévő emberek, zenebonáskodni kezdvén, a' Izomizéd *Aufiriai-Albaniai* Komendáns General-Májor *Brády*, Császár ő Felsege' nevében olyan parantsolatot hirdette!ett-ki, hogy a' Császári földekre által

futott minden zenebonáskodók, a' Császári határokról haladék nélkül ki takarodjanak, különben árestaltatnak és erőszak által vitettének - ki.

Frantzia Ország.

Consul *Bonaparte* közelébről a' *parolának* kiadása alkalmatosságával egy rendelést is adott ki nem tsak a' Párisi, hanem minden Frantzia katonákra nézve, a' mely által sokakban fel-buzdította az érzékenységet: — „*Washington* (igy szól *Bonaparte*), meg-hólt. Ez a' nagy ember a' Tyrannuffág ellen tsatázott, és hazájának szabadságát meg-erőssítette. Az ő emlékezete a' Frantzia népeknek, valamint az ó- és ujj-világ béli minden szabad embereknek, nevezetesen pedig a' Frantzia katonáknak, kik, valamint ő és az Amerikai katonák, az egyenlőségért és szaáadságért tsatáztanak, örökké betses fog lenni. Erre nézve parantsólja a' fo Consul, hogy 10 napok alatt minden zászlók fátyolokat hordozzanak az ő halálának meg-tisztelésére.“ — Hát ez a' beszéd, nem egy ujjantoni meg-bántása e' a' külső Hatalmaságoknak, a' midön az ő Országlásfok' formája, azon szempillantatban tyrannismusnak lenni hirdettetik, mikör más felöll ugyan itt minden felé a' békeslégnek ohalytása és a' külső Országlásformáknak tífzteletben való tartása ígértetik?

Ezen kérdésre azt felik más *Párisiak*, hogy a' revoluzziós országló-székek' idejeik alatt nem szokták olyan szoross értelemben venni a' szókat és szollás formákat, Egész laistromokat irtak öszsze a' revoluzzió alatt gyakorlásban volt szollásformáknak jelentéseikből: — „*Katona pozitíókra szállani*, annyit tett mint az ellenséget előre való had-hírdetés nélkül meg-tamodni — *hatrálni* ugy tétetett-ki, hogy, oltalmazólog győzedelmeskedni — a' *tsatának el-vefztése*, és a' *valóságos el-futás*, hátra felé tétetett mozdulásnak és a'

katonák' ki-mellésének mondattatott — az *egész meg-verettetés* gyilkos ütközetnek neveztetett. *Bonaparte* Consul pedig mind ezen szollás-formák' vagy példa beszédek' helyébe, tsak ezt az egyet tette: Tsináljunk békefféget tsatázás által, és azt a' tyrannuflágtól ujj gyözedelmek által tsikorjukki.

Akár mely zürzavaros légyen is azonközben Frantzia országának belső állapotjai a' tudományok' virágoztatása tsak ugyan még is gond alatt tartatik. — A' mult Januáriusban is egy közönséges gyűlést tartott a' Tudományok' akadémiája, melyenn a' fő Consul is meg jelent remenség ellen. Ezen alkalmatossággal az a' híres chymicus *Chaptal*, a' gyapot' - fejeítésnek irta-le egy könnyen gyakorlásba vétethető ujj módját. A' volt Belső Minister *Francois-de-Neufchateau*, a' *Valerius Flaccus*ból való tulajdon fordításai közzül olvasott-fel egy éneket, az *Argonautákat*, a' melyre erőssen ügyelmetes volt Bonaparte Consul.

Az utóbbi ülésében ezen Akadémiának 3 előbbeni fel-tett kérdések fordultanak elő a' meg-koronáztatás végett: 1) ször. Melyek azok a' tárgyak a' melyekre nézve, és melyek azok a' fel-tételek, a' melyek alatt, valamely Respublikai Státusban helye lehet a' közönséges pénz-költsönözésnek? — 2) ször. Melyek lehetnek a' tzállal leg meg egyezőbb készületek és eszközök arra, hogy valamely népben a' jó erkölts mag-gyökeresített-hessen? — 3) ször. Melyek a' nevezetesebb változások, melyeket a' föld' golyobiffa szenvedett, és a' melyek a' Historiákból vagy egészszennyilvanságosok, vagy meg-mutattathatók? — Hanem egyikre sem érkezett-bé olyan meg-felytés, a' mely meg-koronáztatott volna, melyre nézve, még egy elztendő rendeltetett ujj meg-felytésekre. A' második ezen kérdések közzül meg is változtatódván, ilyen formánn tétetett-fel: —

Jó nevelés' módja-e' a' vetélkedés? — Minde- nek, még az idegenek is meg-hivattattattak ezen kérdéseknek meg-felytésekre.

„Minthogy itt (igy szoll egy Iró) kétség ki- vül Jakobinus (*Carmagniol*) gyermekeknek nevel- tetésekről tétetett-fel ez a' második kérdés, jobban meg-felelhetne reá egy *Leon* nevü Frantzia Granátéros, mint akár ki más; és ő gyanítható- képpen a' vetélkedést javasolná.“

Elő fordulván itt ennek a' *Leonnak* a' neve, röviden jegyezzük-meg felölle, hogy ez egy le- velet irván *Bonaparte* Consulhoz, ennek ő Egyiptom- ból való haza-jövele után, kérte a' fő Consul, hogy emlékezzék-meg már most rolla is, mint- hogy módja vagyon. Indító fundamentomul elő hordja: hogy a' fő Consullal együtt ő is *Olosz* országban tsatázott; hogy az Egyiptomi expedi- zzióból is tsak az által a' történet által maradott- el, hogy az ő Batalionjának hajóra való ülésekör éppen nem talált jelen lenni, hanem hallotta, hogy ötet a' seregnél még *Egyiptomban* is, mint első Gránátéroft úgy emlegették; 's-hogy ő a' ma- ga *Olofz* országi hadi-fogságban való léte alatt is azt a' vitéséget tselekedte, hogy az is- potályban lévő ellenséges komendánst meg-ölvén, magával együtt 400 Frantzia hadi fogjokat sza- badította ki. — A' fő Consul nem tsak hogy tu- lajdon keze-irása által felelt a' múlt hónap' 15-di- kén ezen Granátérosnak, hanem a' felöll is bi- nyossá tette ötet, hogy ő maga (a' Consul) is leg első Gránátérosnak tartja ötet, az ólta, a' mi-ól- ta *Benzette* nevü Gránátéros meg-holt, és meg- hivta, hogy bizonyos-meg-határozott napra je- lenjen-meg nálla Párisban. — Erről a' dologról azt kérdi már a' Bétsi Udvari Ujjság, hogy va- lyon mitsoda titulust adtak volna a' *Roberspier*' idejében is egy ilyen hérosi tselekedetnek, a' me- lyért a' fő Consul így meg-tisztelte ezt a' Gra- nátéroft?

Bonaparte Consul a' *de-la-Fere* Agyuzó Regementjénél Gen. *Gouvion* alatt tette volt az első katonai szolgálatot. Ez a' *Gouvion* már régen a' Frantzia seregekkel a' Batava Respublika' földjein van. Most azt adatta tudtára a' Hollandiai Frantzia fő vezér *Augereau* által a' fő Consul ezen *Gouvion* Generálnak, hogy ötöt a' maga első Lieutenantjává nevezte légyen.

A' Bernában lévő Frantzia Agens *Pichon*, jelentést tett a' Helvétziai Provisoriai Országglószkénél a' fő Consul' nevében a' békefégnek helyre állítottóhatása végett tétetett első lépésekről: — „a' melyek, így szól *Pichon*, ha szintén szerentsés ki-menetellel meg nem koronáztattak is, a' fő Consul' tsakugyan továbbá is mindent el fog próbálni ezen tzelnek végre hajthatása végett. Kétség kívül, Helvétzia is jó szívvvel fog egy olyan békefégét nézni, a' mely által az ő függetlensége és nyugalma, bátorságos fundamentomra helyheztesődhetik.“ — Itt (Helvétziában) azokban, nagyon kétségeskednek az alkudozásoknak jó végre való mehetések felől, és minden kézületék hathatós háborura mutatnak.

Dumourier Frantzia Ex-Generált, Pétersburgban írják lenni a' Párisi levelek.

A' Koppenhágából Párisba haza érkezett Frantzia Követ *Grouvelle*, sok szép *Bengalei* Napkeleti termézetű ritkálágokat hozott ide. Ezek közt találhatik a' *Chinai* Császár' Kang-Hi' testamentoma is.

Most a' Frantzia Orzági Præfectusoknak és Polgármestlereknek organizáltatása sorog kérdésben. A' plánum még eddig a' dologban ez: — A' Præfectusokat, Al-Præfectusokat, és a' Præfectusoknak Secretáriussaikat, a' fő Consul nevezzi. Az ő fizetésleik, a' népességhez mérséklődik; az olyan városokban, a' hol 15,000 lakosok vannak, 8,000 Livra leszen a' Præfectus' fizetése,

és úgy hág feljebb a' népefféghez képpest, hogy a' leg nagyobb Præfectusi fizetés 24,000 Livra légyen. Az egy Párisban leszen 30,000 Livra. A' főbb Præfecturákban, a' Præfectusok' Tanátsosfai, egy 10-zed részét veszik annak a' fizetésnek, melyet az ő Præfectusok veszen. A' nagyobbakban 5, a' kisebbekben pedig 3—4 Tanátsosok neveztetnek a' Præfectusok mellé. A' foglalatossága a' Præfectusoknak tsupán tsak az Adminisztráció' dolgában határozódik. Esztendönként tsak 14 napi üléseket tartanak, a' melyet a' fő Consul ír-ki esztendönként ő elejekbe, oly végre, hogy az adónak fel-olztását régulázzák. A' Municipális helységekben leszen egy Polgármester és ennek két Adjunktusfai. Az olyan városokban, a' hol 100,000 ember lakik, leszen egy Politziai Commissárius is,

Nagy Britannia,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' *Tippo-Saib* Fejedelem' tronuffa felett függő Paraditsom madárnak ujjabb és hozfzasabb le-írását is ki-adta a' Napkeleti Kereskedő Anglus Kompánia. Természeti színét, drága köveknek külömb-külobb szineivel adták-meg néki; a' farka rubin és smaragd-elegyítés; a' szemei brillántok; az orra egy topás, a' melyről egy drága gyöngyökbe foglaltatott onyx függ-le; az egész madár 60 ezer Font Sterlingeekre (közel 600,000 Forintokra) betsültetik, és az Anglus Királynak adatott a' Kompánia által ajándékba. — Mostan már, a' Jóreménség' foka, Ceylon, a' Tippo' nagy tartományai, és közönségesen szollva, ha Batáviának az ő kezekre lett jutása is meg talál bizonyosolni, az egész *Napkeleti* úgy nevezett *Paraditsom*, Anglus kormány alá jutott: méltán *Londont* gazdagítja hát még ez a' Paraditsom-madár is.

A' szerentsétlen Tippo Fejedelem' birtokai-

nak fel-olvasásáról ki-adott hirdetésében, ilyen előadást adott-ki a' Kompánia: — „

„Minekutánna a' már el-hólt *Tippo-Saib*, a' nélkül, hogy a' Szövetségesek néki a' meg-támadásra leg killebb alkalmatosságot is szolgáltatnak volna, ellenek a' Frantziákkal Defensiv- és Offensiv-Kötésre lépett, és seregei közzé egy bizonyos mennyiségű Frantzia erőt fogadott, oly tzelozással, hogy a' Napkeleti-Anglus-Kompánia ellen, és ennek Szövetségesse ellen, u. m: *Nizzam, Dowlach-Afzaph-Jah, Bahadurch, Paschwa-Row-Pundit Burdham-Bahadur* Fejedelmek ellen, hadat inditson, melyhez képpelt a' Kompánia' és Szövetségesei kívánságainak' a' kik ő tölle a' maga ellenséges tzelozásaiért elégtételt és bátorságban való maradhatások végett tölle kezfélegyet kértek, nem tett eleget: mind ezekre való nézt az Anglus Kompánia's Szövetségesei, *Nizzam* és *Dowlach-Afzaph-Jah-Bahadur* ő Fejedelemségek, jussaiknak védelmezésére, és birtokaiknak egy kegyetlen és egy szüntelenül nyughatatlankodó idegen ellenség' bé-ütéseitől bátorságossá való tétettetésekre, ő ellene, *Tippó* ellen, hadakozást kezdettek. — „

„És minekutánna a' Mindenhatónak, a' nevezett Szövetségesek' igaz ügyit szüntelen való gyözedelemmel és szerezés következétekkel megáldani, 's-az ő fegyvereiket, *Mysore* fő városának meg-vételével, *Tippo* Fejedelemnek el-esésével, az ő Hatalmának tökéletes el-enyézésével, és az ő népének minden fel-tételek nélkül esett meg-hodoltatásával, meg-koronázni, tettzett volna; a' Szövetségeseknek akarattok pedig az, hogy, valamint eleitől fogva tselekedtenek a' hodoltatásnak jussait mérséklettséggel gyakorolják, ugy más felől az Istentől nékiek adatott hatalmat is arra fordítsák, hogy tett hadi költségeiket visszakaphassák, 's-határjaikat a' szomféd Uralkodók ellen bátorságba helyeztethessék: mind ezek után

és ezekre való nézt, meghatározták, hogy a' *Tippo'* birtokait magok között, fel-oszlják, &c.

Az *Angliai* Ujjságokban ki-hirdettetett Napkeleti Indiai levelezeseik között a' Frantziáknak *Tippo-Saib* Fejedelemmel, és ennek a' Frantziákkal, 's *Zeman-Skah* Fejedelemmel, &c. az itt következő két levelek, igen közelről illetik, a' *Tippo'* Fejedelem utolsó történeteit: —

„*Bonaparte*, a' Nemzeti Inffitutum' tagja, Fő Vezér, az igen nagy kegyelmellégü *Tippo-Saib* Sultánhoz, a' mi leg nagyobb Barátunkhoz.

„A' fő hadi szállásról *Cairóból*, *Pluvios'* 7-dikénn, a' 7-dik esztendőben.

„Kegyelmes Sultánságod már tudósított arról, hogy én a' Veres-tenger' partjához, egy népes és meg-győzhetetlen sereggel, a' mely tele van azzal a' Kivánsággal, hogy Sultánságodat az Anglusok' járma alóll meg-szabadítsa, meg-érkeztem légyen. Ezen alkalmatosságot azon kívánságomnak ki-nyilatkoztatására akartam használni, mely szerént én Sultánságodnak jelen lévő politikai állapotjáról okajtok tulfósitált venni. Igen szeretném, ha Sultánságod, *Suezbe* vagy *Cairóba* egy értelmes és a' Sultánságod' bizodalmaival bíró embert küldene hozzám, hadd érthetnék egyetvéle. Kivánom, hogy a' Fő Hatalom nevelje a' Sultánságod' erejét, az ellenségét pedig tegye semmive — „

„*Bonaparte*.

„*Tippo-Saib*, az egy és meg-oszolhatatlan Fr. Republikához, Jul. 20-dikánn, 1798-ban.

„*Dubuc* hazafinak, Frantzia tengeri Kapitányának, az én tengeri eröm' fő vezérjének, pátriótai tüzehez viseltető bizodalommal egészfzen el-telve lévén, én ötöt ezen irásom által *Párisba* a' Frantzia Directoriumhoz a' magam' Követjévé nevezem, hogy ott az én reá bizott rendelései-

met punctum szerént véghez vigye. Ilyen tzéllal én őtet egész hatalommal fel-ruháztam, meg-igér-
vén egyfzersmind azt is, hogy mind azokat az egye-
zéseket, a' melyeket a' mondott *Dubuc* az én ne-
veben a' Frantzia Respublikával, akár a' Bé-töl-
tető Directoriumnál, akár pedig a' ritka mivü
mesterekkel és munkásokkal, kik iránt én ő reá
azt biztam, hogy őket az én szolgálatomra kö-
telezze-el, tenni fog, rátifikálni fogom. Költ az
én *Seringapatnámi* palotámban, az én, és fő Mini-
sterem' ala-írásunk, és a' mi országos petsétünk
alatt — „

„*Tippo-Saib.*

Mitsodás lépésekkel jutott légyen az Angliai
tengeri hadi erő arra a' temérdekségre, mint mo-
stan vagyon, szemlélni lehet a' következő esz-
tendőknek öfzfze-hasonlításából: — 1693-ban, 50
Linea hajói, 10 Fregátjai, 21 apróbb hadi hajói,
és 22,650 hajós emberei (matrozzai) — még azon
esztendőben a' *Hogue* mellett való ütközet után
68 Linea hajói, 31 Fregatjai, külömb-külömb
apróbb hajói, és 45 ezer matrozzai — 1703-ban
102 Lin. hajói, 49 Frégátjai, és (az apróbb hadi
hajóinak szaporodását el-mellözvén) 36,778 ma-
trozzai — 1738-ban mind együtt 95 Lin. hajói
's Fregátjai, és 23,418 mátrozzai, 1739-ben 147 Lin.
és Frégat hajói, 38,849 metrózzai — 1748-ban 129
Lin. hajói, 153 Fregátjai, és 60,654 matrózzai —
1782-ben 112 Lin. hajói, 104 Fregátjai, 182 kü-
lömb-külömb apróbb hajói, és 110,000 matrózzai
— 1799-ben pedig 280 Linea hajói, 190 Fregátjai,
327 külömb-külömb apró hadi hajói, és 160,000
matrózzai, voltak. — Egy 100 ágyus Lin. hajó-
nak tsak meg-készülését 585,000 Forintra, egy 80
ágyusnak 450,000-re, egy Fregátnak 148,000 Fo-
rintra teszik. Ez tsak a' tsupa hajó; a' reá va-
ló készületek is tétetnek leg alább fél ennyire;
egy mátróz 560 Forintba kerül esztendő alatt.

Következésképpen, ha a' tavalyitengeri hadi erejét Angliának, kereken 280 nyolvan-ágyus Lin. hajókra és 190 Fregatókra tefszük, tsak ezekre 185 millió Forintoknál több kívántatott. A' 327 apróbb hadi hajókra kívántatott költség még nintsen ide számlálva. — Innét meg lehet itélni, hogy mitsodás hadi segedelem-kút-fökkel birjon Anglia.

A' Frantziákkal való meg-békéllésnek még most is lehetetlen vóltát, már *Pitt* is meg-mutatá közelébről egy fontos beszéd által az Alsó Házban; az ő beszédjének még eddig tsak némely dirib-darab tördelékjei olvastattak a' közönséges levelekben.

Egyiptom.

Az *Egyiptomi* hadakozás a' *Chouáns* haddal hasonlittatik öfzfe. A' parasztság a' maga *Scheik-jaink* vezérlése alatt tsak azt vigyázza, hogy hol légyenek gyenge erővel a' Frantziák, és most itt majd amott támodja-meg őket. Ha valahol vízfza felé latják menni vagy jönni a' Frantziákat az Egyiptomi parasztok, azt gondolják, hogy meg-verték valahoz őket, és ha tsak mi erővel érez-zék is lenni magokat, meg-tamodják őket; vagy ha nyilván meg-támodni nem merik is, utánnok lopják egyenként magokat, és reájok tzelozván, el-el lönek egyet-egyet közzülök; ilyenkor, mikót meg-vert ellenséggel gondolják lenni ezen parasz-tok magokat, eleséget is tsak erőfzakkal adnak.

A' Frantzia seregeknek General-quartély-me-*stereik*, itt, mint az orfzágnak ismérői és a' nyelvnek tudói, a' *Koptusok* szoktak lenni; hanem ezek is gyakran igen criticus környülállások közzé jutnak, és magok sem tudják mit tsináljanak. Az *Abumenai* tsata után a' 38-dik fél Brigada, a' *Yambo* mellől futó Arabsoknak szer felett való

fel-mérgezőléssel utánnok eredvén, 5 órányi távolságra bátorkodott őket a' puztánn kergetni; de szinte-szinte is meg adta az árrát, mivelhogy egy szerentés történet nélkül, a' Koptusok se hozták volna ötöt onnét többé vízfzra, hanem az éhség és fárodság miatt el-kényszeredve a' homokba kellett volna el-temettetődnie. A' történet, mely által ezen fél Brignda béli Francziák meg-mentődtek, az volt, hogy egy *Arabs* estvén ott a' puztánn fogságra hozzájok, ez vallotta-ki nékiek, hogy az *Arabsok'* tábora tsak a' szomszédságban legyen, és oda maga el is vezette őket; a' hol minden egyéb zsákmányok között, a' kényér és viz volt, az ő leg kedvesebb kintsek, melyel magokat meg-ujjítván, úgy fogtak ismét hozzá a' puztánn a' vízfzra felé való kietlen úthoz.

Elegy es Levelek.

Fárisból: — BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Politzia el-fogatott egyet a' leg nevezetesebb Anti-Consuláris írók közzül; *S. Germain* nevű afzfonyt is el-fogatta ugyan ekkör, a' ki ezen írónak munkáit hordozva árulgatta. Egyéb e'-féle bántó irások között meg-találták ezen afzfonytnál annak a' könyvetskének kéz-írását is, a' mely nem régiben ilyen czim alatt jött volt ki: Egy Frantzianak levele *Bonaparte* hazafihoz, &c.

Bonaparte Consul egy 20 ezer darab könyvekből álla bibliothekát rendelt az invalidusok' számára az ő épületjebbe; a' melyeknek mind Románokból és Utazásokból kellett állani.

A' két Lengyel Legiókat özfzre olvasztatja Bonaparte, és tsak egyet formáltat *Marseilében* belöllök, a' honnét az *Olosz* táborhoz mennek.

A' Touloni kikötő-helybe két hajók érkeztek-meg, olyan Neápolisi pátriótákkal rakodva, a' kik innét számkivettettek.

Irtuk a' minap, mitsoda kérdést tsigált völt

valami tréfás ember a' *Sieyes* nevéből, mikor *Sieyes* falura menvén, azt költötték volt rolla, hogy árestáltatott és egy várba küldetett legyen — t. i: *Si es, ubi es?* — Már most megfelelt hasonló jádзи módon valaki a' *Sieyes* nevében, vagy talám maga *Sieyes*, ilyen szóval: *scies*.

Más tréfa is történt: — Párisban sok épületekenn olvaftatnak a' revoluziótól fogva ezek a' szók: *Unité, Indivisibilité de la Republique*. — A' napokban néki ment ezeknek valaki, és a' *di* syllabát ki törölvén, ez maradott: *Invisibilité de la Republique*.

Orosz Gen. *Hermann* és a' más vélle lévök nem tseréltettek még vizsgálva a' hadi fogságból. — A' *Triernél* és a' *Mosella* mentiben fekvő *Frantzia* seregek, *Coblentzhez* veszik útjokat, hogy a' *Lahn* mellé által szállott tsoporthoz tsatolják magokat. A' *Luxemburghan, Masrichtban, Metzben, &c,* fekvő örző seregek is a' *Rénushoz* utaznak. — A' *Batavus* segítő tsoportok *Düsseldorftól* fogva *Coblentz'* tájjáig foglalják el a' *Rénus'* partját. — Gen. *Moreau*, meg fordulván *Helvétziában, Zürich* és *Básel* várossaikban, ismét vizsgálva érkezett *Strasburgha*, a' honnét, vagy *Máintz* vagy *Páris* felé fog el utazni. — *Rheinekhez*, az önnét jött tudósítások szerént, sok *Frantzia* gyúl.

A' *Lahn* mejjékeire általjött *Frantziák* azzal fenyegetődznek, hogy a' *Fuldai Püspökségre* fognak bé-nyomulni, ha hamar fegyver-nyugvás nem tsinálódik.

Az *Elbe* vagy *Albis* vize' torka ismét meg zajosodván, és jéggel megtelvén, az *Angliával* való közösülés is ujjanton akadályoztattatik. — *Bataviának* az *Anglusok'* kezére való jutásáról, a' mely az *Amsterdami* levelek által hirleltetett volt el, még nem irnak sem igent sem noemet az *Angliai* ujjabb tudósítások.

Veronából, 14. Febr. —

„Gen. Ott ezen hónapnak 9-dikénn *Luccából Pármába* érkezvén, minekutánna itt a' Leányát a' *Theatiner Apátza-Klasteromban* hagyta volna, maga ismét vizzfá útazott *Lucába*. — Az ellenségeskedések, nem soká gyanítható-képpen ismét elkezdődnek. A' *Frantziák Genuának* és a' *Bochettának* erősségeit szaporitják.

Magyar Ország.

Egerből, 25. Febr. —

„A' gabonának az ára tsak mind egyenlő, az üdö Isten Kegyelmeből nyilik, még is a' juhok nem vesztegetik itt a' hegyek torkolattján annyira a' szénát, de tsak egy mértföldnre már tovább a' tizsa felé mind teli van még méjj hóval a' föld. Mátyás is jól viseli magát, nagyon olvasztya a' jeget 's havat, tsak a' szegény *Tizsa* mellékieket lehet félteni, mert már is jól ki öntött, hát még mely nagy havak vannak a' hegyekbe.“

Munkátson, 18 Febr. —

Az Élet árrai:

Beregszászban, Pósoni Mérője

A' búzának	—	—	1.	Rf.	30	xr.
Rósnak	—	—	1	—	8	—
Tengerinek	—	—	1	—	15	—

Munkátson

A' Búzának	—	—	2	—	30	—
Rósnak	—	—	1	—	42	—
Tengerinek	—	—	1	—	—	—

„A' *Tzarvas* marha dög a' mi földünkön nagy erőben uralkodik. — Vagynak olyan helyek, hol a' szegény marhának a' nyelvén omlik ki a' sok tetü; és annak többszöri le tisztogatása után is, ismét újabban el lepi; még végre meg döglik.

De többféle nyavalyák által is vesztegetődnek, s dnyira: hogy némely helységeekben, négy öt darab marha is alig maradt.“

(Mint Lembergől írják, a' Gallitziai környékén is hasonló nyelv-nyavalyában hullanak a' szarvas marhák, azzal a' külömbféggel, hogy ott a' nyelveikenn való ki-ütéseket, nem tetveknek, hanem himlőnek nevezik, a' mely meg-genyetségesedvén, ha tsak siető segedelem nem járul a' marhához, bizonyosan meg öli őket).

Erdély.

Nem lehet a' szerentsétlen történetektől, a' melyeknek kivált az utazók, útonn út-félelenn ki-ütetve vagynak, eléggé félni. Azt bizonyítja sok szomorú példák között a' következő is, a' mely Erdélyben Fébr. 15-dik napján történt:

„Meg-indulván a' Posta-szekér a' mondott napon Szebenből Béts felé, *Okulás* nevü falun Szebenhez képpelt szolva innét, mintegy estvéli hét ora-tályban a' *Magi* posta legény kajtván a' lovakat, egy magoss dombról a' Posta-szekér félfordúlt, és a' benne lévő két utazók, egy tizt és egy leány, szörnyü halállal végezték életüket. *Szikora* nevü Conductor meg-maradott ugyan életben, de ő is eleget szenvedett. — A' férjfi utazó Bétsi fi, *Friberg* a' neve, igen fiatalnak mondják lenni, és Konstantzinápolyban a' Cs. Királyi Követ *Herbert* Báró ö Ex.ja Tolmátsá volt. — A' leány Szebeni és Bétsbe szándékozott menni.“